

This leaflet identifies ways for researchers to introduce language awareness to the data collection process.

Health research involving diverse language populations should consider communication styles and issues of translation.

This is particularly important for the data collection process, within both quantitative and qualitative approaches.

There is a diversity of Welsh speakers across Wales who need to have their language preference respected in research studies. Nevertheless, there are challenges to working across language barriers when collecting research data and these need to be addressed.

This leaflet is based on *Language Awareness in Health and Social Care Research Governance, LLAIS Briefing Paper 2* (2007). The full version of this briefing paper can be obtained at www.llais.org

References

- Culley L, Hudson N & Rapport F (2007) Using Focus Groups with Minority Ethnic Communities: Researching infertility in British South East Asian communities. *Qualitative Health Research* 17, 1, 102-112.
- Esposito N (2001) From meaning to meaning: the influence of Translation techniques on non-English focus group research. *Qualitative Health Research* 11, 4, 568-579.
- National Assembly for Wales (2003) *National Statistics*. National Assembly for Wales, Cardiff.
- Roberts G (2007) *Review of Health Measurement Scales for the Welsh Language*. Bangor University. www.llais.org.uk/pub/docs/en/Welsh%20Health%20Measurement%20Scales%20Review-1.pdf
- Streiner D & Norman G (2003) *Health Measurement Scales* (third edition) Oxford University Press, Oxford.

Am fwy o fanylion am **LLAIS** cysylltwch â

Fiona Irvine
Athro Ymchwil Nyrsio
Uned Nyrsio ac Ymarfer Cychwynnol
Prifysgol John Moores Lerpwl
f.irvine@ljamu.ac.uk
© 01512 312121

Gwerfyl Roberts
Darlithydd
Canolfan Ymchwil Gysylltiedig ag Iechyd
Prifysgol Bangor
gwerfyl.w.roberts@bangor.ac.uk
© 01248 383165

www.LLAIS.org

LLAIS: Caiff y Gwasanaeth Cefnogi Isadeiledd Ymwybyddiaeth o iaith ei ariannu gan Swyddfa Cymru ar gyfer Ymchwil a Datblygu Iechyd a Gofal Cymdeithasol, Llywodraeth Cynulliad Cymru.

© LLAIS 2008. Mae LLAIS yn awdurdodi mudiadau gofal iechyd i wneud copiâu o'r deunydd hwn i bwrsasau addysgu a phwrpasau sydd heb fod yn fasnachol.

For further details about **LLAIS** contact

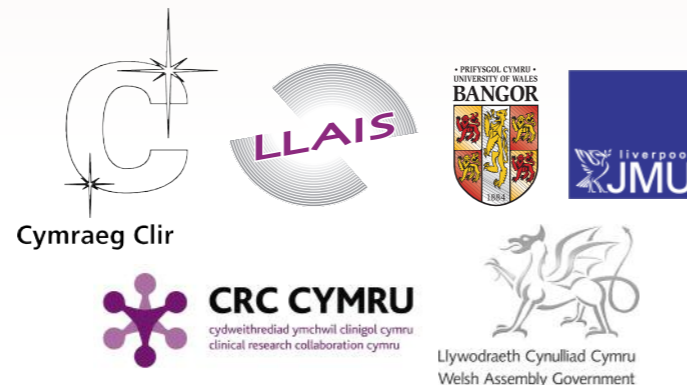
Fiona Irvine
Professor of Nursing Research
Nursing & Primary Practice Unit
Liverpool John Moores University
f.irvine@ljamu.ac.uk
© 01512 312121

Gwerfyl Roberts
Lecturer
Centre for Health-Related Research
Bangor University
gwerfyl.w.roberts@bangor.ac.uk
© 01248 383165

www.LLAIS.org

LLAIS: Language Awareness Infrastructure Support Service is funded by the Wales Office of Research and Development for Health and Social Care (WORD), Welsh Assembly Government.

© LLAIS 2008. LLAIS authorises healthcare organisations to reproduce this material for educational and non-commercial use.

MAGMA

Mae'r daflen hon yn un o gyfres sydd wedi'i seilio ar
BAPUR BRIFFIO 2 **LLAIS**

Ymwybyddiaeth o iaith wrth Lywodraethu Ymchwil Iechyd a Gofal Cymdeithasol

4 CASGLU DATA

Yn yr un gyfres hefyd

- 1 Cefndir
- 2 Cynllunio
- 3 Recriwtio pobl i gymryd rhan
- 5 Dadansoddi Data
- 6 Ysgrifennu Adroddiadau a Lledaenu Gwybodaeth

This leaflet is one of a series based on
LLAIS BRIEFING PAPER 2

Language Awareness in Health and Social Care Research Governance

4 DATA COLLECTION

The series also includes

- 1 Background
- 2 Planning
- 3 Recruitment of participants
- 5 Data Analysis
- 6 Report and Dissemination

Mae'r daflen hon yn rhestru ffyrdd y gall ymchwilwyr gyflwyno ymwybyddiaeth iaith i'r broses o gasglu data.

Dylai ymchwil ym maes iechyd sy'n cynnwys pobl sy'n siarad gwahanol ieithoedd roi sylw i arddulliau cyfathrebu a materion cyfieithu.

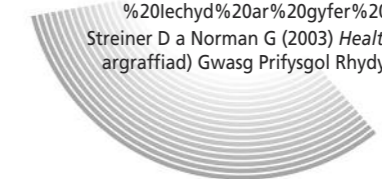
Mae hyn yn arbennig o bwysig wrth gasglu data, p'un a yw'r dull gweithredu'n un meintiol neu'n un ansoddol.

Wrth wneud astudiaethau ymchwil, mae angen parchu dewis iaith gwahanol Gymry Cymraeg, waeth ym mha ran o Gymru maen nhw'n byw. Er hynny, mae chwalu rhwystrau iaith wrth gasglu data ymchwil yn codi sawl her, ac mae angen rhoi sylw i bob un.

Mae'r daflen hon wedi'i seilio ar *Bapur Briffio 2 LLAIS, Ymwybyddiaeth o iaith mewn Ymchwil Iechyd a Gofal Cymdeithasol* (2007). Mae modd gweld y fersiwn lawn o'r papur briffio ar www.llais.org

Cyfeiriadau

- Culley L, Hudson N a Rapport F (2007) Using Focus Groups with Minority Ethnic Communities: Researching infertility in British South East Asian communities. *Qualitative Health Research* 17, 1, 102-112.
- Cynulliad Cenedlaethol Cymru (2003) *Ystadegau Cenedlaethol*. Cynulliad Cenedlaethol Cymru, Caerdydd.
- Esposito N (2001) From meaning to meaning: the influence of Translation techniques on non-English focus group research, *Qualitative Health Research* 11, 4, 568-579.
- Roberts G (2007) *Adolygiad o Raddfeydd Mesur Iechyd ar gyfer y Gymraeg*. Prifysgol Bangor. www.llais.org.uk/pub/docs/cy/Arolwg%20o%20Raddfeydd%20Mesur%20Iechyd%20ar%20gyfer%20y%20Gymraeg.pdf
- Streiner D a Norman G (2003) *Health Measurement Scales* (trydydd argraffiad) Gwasg Prifysgol Rhydychen, Rhydychen.

Dulliau gweithredu meintiol

Cafodd y mwyafrif o'r dulliau o fesur deilliannau y mae ymchwilwyr yn y gwyddorau iechyd yn eu defnyddio eu creu yn Saesneg. Ond efallai nad Saesneg yw dewis iaith nifer sylweddol o ddefnyddwyr gwasanaeth neu ymatebwyr ymchwil.

Ar ei ben ei hun, gall cyfieithu uniongyrchol fethu â chyfleu realiti profiad ymatebwyr sy'n dod o wahanol gefndiroedd diwylliannol ac sy'n siarad iaith wahanol. Gallai hyn danseilio dilysrwydd a chadernid yr ymchwil.

Mae dilyn dull systematig a chynhwysfawr o gyfieithu'n gallu helpu i gysoni'r mesurau gwreiddiol a'r cyfieithiadau â'i gilydd.

Yng Nghymru, mae nifer bach o fesurau deilliannau wedi cael eu cyfieithu i'r Gymraeg a'u profi i weld a ydyn nhw'n ddilys ac yn ddibynadwy (Roberts 2007).

Dulliau gweithredu ansoddol

Mae dulliau ansoddol (sy'n mesur ansawdd yn hytrach na swm neu nifer) yn caniatáu i'r rhai sy'n cymryd rhan ddefnyddio'u hiaith eu hunain i ddisgrifio ac esbonio'u profiadau bob-dydd. Mae hyn yn cwtdogi ar y perygl o gamddechongli. Mae hefyd yn rhoi cyfle gwerthfawr i ymchwilwyr holi'n ddyfnach er mwyn dod i ddeall safbwyntiau'r ymatebwyr yn well. Fel sy'n glir yn Bocs 1, mae hyn yn atgyfnerthu dilysrwydd mewnol y darganfyddiadau.

Efallai fod ymatebwyr sy'n hapusach yn siarad Cymraeg dan anfantais wrth ddefnyddio'u hail iaith i gymryd rhan mewn ymchwil gan ei bod hi'n fwy anodd efallai iddyn nhw gyfleu eu meddyliau a'u teimladau.

Mae Bocs 2 yn cynnig meini prawf a chymorth ar gyfer pwysu a mesur sut mae cyflwyno ymwybyddiaeth iaith i'r broses o gasglu data ar gyfer ymchwil ym maes iechyd a gofal cymdeithasol yng Nghymru.

BOCS 1 Yr Arferion Gorau wrth fynd ati i wella Ymwybyddiaeth iaith wrth Gasglu Data Ansoddol

- Sicrhewch gyfieithiadau dilys Cymraeg o batrwm y cyfweiliadau a'r canllawiau i'r grwpiau ffocws ynglŷn â'r pynciau dan sylw.
- Gofalwch fod y cyfieithiadau'n gywir ac yn briodol trwy bwysu a mesur a yw'r gwahanol fersiynau o ddogfennau'n gyson ac yn defnyddio cywair ac arddull briodol.
- Cynhaliwch gyfweiliadau a grwpiau ffocws yn newis iaith y rhai sy'n cymryd rhan, lle bynnag y bo hynny'n bosib.
- Gofalwch fod iaith y rhai sy'n cyfweled yn gyson ag iaith y rhai sy'n cymryd rhan.
- Cynigiwch hyfforddiant ym maes ymwybyddiaeth o'r Gymraeg a sgiliau iaith i staff ymchwil.

BOCS 2 Y Meini Prawf ar gyfer Pwysu a Mesur Ymwybyddiaeth iaith wrth Gasglu Data

A yw'r prosesau casglu data'n rhoi sylw i ddewis iaith yr ymatebwyr?

— *cyfeiriwch at Gynulliad Cenedlaethol Cymru (2003)*

A yw'r holl ddulliau casglu data ar gael yn Gymraeg?

— *cyfeiriwch at Roberts (2007)*

A oes prosesau gwerthuso ar waith i asesu pa mor gywir a phriodol yw'r dulliau casglu data sydd wedi cael eu cyfieithu?

— *cyfeiriwch at Streiner a Norman (2003), Esposito (2001)*

A oes profion wedi cael eu gwneud ar y fersiwn Gymraeg o fesurau'r deilliannau iechyd i weld a ydyn nhw'n ddibynadwy ac yn ddilys?

— *cyfeiriwch at Roberts (2007)*

A yw iaith y rhai sy'n cyfweled yn gyson ag iaith y rhai sy'n cymryd rhan?

— *cyfeiriwch at Esposito (2001), Culley et al (2007)*

BOX 1 Best Practice Approaches to enhancing Language Awareness in Qualitative Data Collection

- Establish validated Welsh translations of interview schedules and focus group topic guides.
- Ensure accuracy and appropriateness of translations through evaluating equivalence across language versions of documents and adopting appropriate language register and style.
- Conduct interviews and focus groups in the preferred language of the participants where possible.
- Ensure language concordance between interviewers and participants.
- Offer Welsh language awareness training and Welsh language skills training to research staff.

BOX 2 Evaluation Criteria for Language Awareness in Data Collection

Do the data collection processes take into account the preferred language of respondents?

— *see National Assembly for Wales (2003)*

Are all the data collection instruments available through the medium of Welsh?

— *see Roberts (2007)*

Are evaluation processes in place to assess the accuracy and appropriateness of translated data collection instruments?

— *see Streiner & Norman (2003), Esposito (2001)*

Have reliability validity tests been conducted on the Welsh language health outcome measures?

— *see Roberts (2007)*

Is there language concordance between interviewers and participants?

— *see Esposito (2001), Culley et al (2007)*

Quantitative approaches

The majority of outcome measures used by researchers in the health sciences have been designed through the medium of English. However, this may not be the preferred language of a significant number of service users or research respondents.

Direct translation alone can fail to capture the reality of the experience for respondents from different cultural and language backgrounds. This may compromise the validity and reliability of the research.

Using a systematic and comprehensive approach to translation can help establish equivalence between the original and translated measure.

In Wales, a small number of outcome measures have been translated into Welsh and tested for validity and reliability (Roberts 2007).

Qualitative approaches

Qualitative approaches that enable participants to use their own language help to give insight and understanding of their everyday experiences. This reduces the risk of misinterpretation. It also provides valuable opportunities for researchers to make clear, probe and enhance their understanding of respondents' perspectives. As Box 1 shows, this strengthens the internal validity of the findings.

Respondents whose preferred language is Welsh may be at a disadvantage when taking part in research through their second language because they may not be able to fully express their thoughts and feelings.

Box 2 offers evaluation criteria and resource support for introducing language awareness in the process of data collection for health and social care research in Wales.